

كۆچەرىيەنە

دامان

رەسول سوڧى سولتانى

کۆچەریانە

شێعر

رەسوول سۆفی سولتانی (رامان)

انتشارات عابد تاران

چاپی یەكەم: ١٣٨٠

ههژمار: ٥٠٠ دانە

روو بەرگ:

پیتچن: م.فەقێ رەسوول - م.ئیرامیمیان

شابك:

هەر کۆچ کۆچت بوو کۆچ نەگەرپیاوە
کۆچ بوو بە ئاگر هەر نەکووژیاوە

- باره سىو - بارى كرد له شاره كەى هە له بچه

تۆ گوى هەلخه!

رووبارىكم پرسىيار و سۆز خستۆته رى
به هه وراز و نشىواندا خهريكه دى

ههست راگره

په نجه و قورگى په ره سىلكهى كه رميانم
پر كردوو له باس و خواس
قه تاريان زۆر نزيكه بگاته جى

□

هه وال ده لى

گۆيا بالت بۆ كۆچىكى بى وادهى سوور شانە ده كهى

هه وال ده لى

تۆ خەرىكى به سەر پردى حەزى - من - دا

كچىنيت رهوانه بكهى

□

نه تده زانى

پر ئامىزى ئەم سووتانه

هيوای دوارۆژم له بهر پييت دا چاندووه

بۆ نازانى باس و خواسى عەشقىنيتم

به گووى هه موو بالدارىكا چرپاندووه!

نه كهى برۆى!

بى پەرزىنى گەرمى باسكت

لیمشت و بهسته لهك ئەم شارە دادەگرى،

پيم خوش نيبه

تاوانى قىبوونى شارىك ئەوكت بگرى.

بهی تینی بزه و نیگات
په ره سیلکه ی گه رمیانیش
دین و ئاواره ده میننه وه،
ئوسا، له ناو ئه م وهرزی سه رما و سو له دا
ره ق ده بنه وه.

نه که ی پرو ی!
له روژانی منالیوه
من له ئاه ی په ره سیلکه سام گرتوومی.

کۆچەریانە

(۱) ■

۱

شەوگار

له كهلهكهى بهسته له كهوه له داىك ده بئى

ئهنگوست له چاوى هزرم رادهكا،

بهسته لهك

له گهرووى برسیتیهوه دادهپژئى و

پهپ و بائى خهيا لاوى من

دیلی ههوهسى شیتانهى خوى دهكا.

بۆ کویم دهبا ئەم گەردەلووله

من دهمههوى له جهغزى عهشقى تۆ دا

سهماى چرىكه فيريم

من دەمەهەوئ

لە رۆحی لانه‌وازی خۆم

پەیکەرێک دابتاشم - وەك تۆ -

بەشکە دوایین سووتانەکە

ئەم جارەمی

بۆ بخوینمەوه.

ئۆقرەم درەنگی بەسەردادی

دەنگم ناداتەوه و

لە بەژنی خۆی ئالاندوو ئەم گەردەلووله.

کەدڵدار دەنگی دەدزن

دەبێ باوەش بکا بە گریان

کەچی گریان

کۆتەلێکە لە خۆلەمییش و ...

هیچ.

ئۆقرەم درەنگی بەسەردادی و

باوەش دەکەم بە پەیکەری خۆماوی تۆدا

کەچی دەبی بە خەونیکی سەرپراوی

بەردەم ئەم رەشەبایە و

هیچ

هیچ

هیچی تر.

٢

پەنجەم

کۆرە غەریبیکی سەرلی شیواو

بە شوین پەرە گریانیکدا دەخولیتەو

تا چیروکی دواوین ئیوارەیی بەردەرگاکی تییدا

تۆمار بکا

« ئەی ساتە شەکەتەکانی

کلیه و دارژان»

ئێستا لەیلاکەم

ئاخۆ رەزی بالای

بەسەر دەرانەیی کامە مالهو

هیشوو هیشوو چاوەروانی پۆشیوه؟»

ئەمە پەتای وینەیهکی خەماویە
خەریکە روحم دادەگری

کات ئەستەمە

چی بەسەر هات پەنجەکانم؟

برووسکەیه و لەنگەر ناگری،

برووسکەیه و گەرانهووی بۆنیە ... نی

ئەو پەرەسیلکەیی دەریاز دەبێ لە سەرمەو

دەگەل پرمەیی زەردی گریان!

((ئەی ساتە شەکەتەکانی

کلپە و

دارژان!))

٣

ئای بەستەزمان

شاعیرە سادەکەیی

گری بالایی شەمیکت کردە کیلی گۆرەکەت و

ناویان نای:

وەلی دیوانە

خەریکە لە شوین

سەمای چریکە و سووتانەکەت

خەلفە گۆرانییەك بالا دەکات و

ناوی دەنن

ئەمن

رووباری گۆر و کینەى دوو هۆز

نیوانى تۆ و دلدارەكەى تۆ،

شوورەى عارى لەتئى نان و بزە

نیوان من و دلدارەكەى من

٤

وشە!

ئەى پینغەمبەرە خائینەكەى

سەردەمى هەلچوون،

دەبئى لە گۆرگانى چریکەیه کدا

بتکەم بە خەلۆوز

تۆ

هەرگیز بئى زیاد و کەم

نابەیتە ولاتى شیعەر

نایەتى دەروون!

چ تاسەیهکی عەتراوی

پهنگی خواردوو له ناخیدا

- خاکی قاقری تەنیا -

چ تاسەیهکی بەفراوی...

باران که ماچی گەردنی دەکات

ئەو چەپک ... چەپک

گۆلی زەرد و سووری دەداتی.

- با -

که ورینگە ی تەری رووباری بۆ دەهینی

- ئەو -

تۆزە تۆزە جەستە ی سووتاوی خۆی

پی دەبەخشی

چ بیدەنگ ئەوینداری دەچری

خاکی قاقری تەنیا،

هاتووم دەگەلّ ھاژە و لرفە ی

لافاویکی ھاردا رامبژینی

هاتووم پێم بلێی
بو حاشا دەکە ی
له تاسە ی هەلقراوی دەشتی بی نسی؟
خالۆی ولاتی
بەفراو و هاژە!

٦

- ئە ی سەرە کاسەکە!
دەتەوی ویلی کامە هەندەر بی؟!
-)) بەرەوخە ویسەررانیئەوژنە غەریبە
[دەچملە و بناڕە دوورە لێیراکشاوہ)]

- ئە ی دلە شیتەکە
خەریکە بەرەو کوئی بال دەکەیتەوہ؟!
)) بەرەوناخیمیزووپیەکە مچرە پرولەکیاندا دەکشیمو
[خۆمیتیا دەنیژم)]

١- بەرەوخەوی سەرپانی ئەوژنە غەریبە دەچم لەو بناڕە دوورە لێی راکشاوہ
بەرەو ناخی میژووی یەکەم چرپە ی پرولەکیان دادەکشیم و خۆمی تیا دەنیژم

٧

من و سال

دوو دلدارى جوانه مه‌رگين:

هه‌ردووک دايکمان به‌هاريکى کهم ته‌مه‌نه

له ئاميزى باراناوى ئه‌وه‌وه بال ده‌گرين و

يهک چرکه‌ش

به‌ر له‌وهى پيى بگه‌ينه‌وه

ده‌مرين.

٨

ده‌ستى من و

داوينى تو

بو کويم ده‌بهى، گه‌رده‌لووله‌کهى

پيت ده‌لين «کۆچى دوايى»!

ئهن

له‌ رووبارى ئه‌م خاکه‌ بييمه‌ دهر

ده‌مرم ده‌ست و به‌ جى،

ده‌بى من هه‌ينى و هه‌ينى

لیڤرە

لەم بنارە بێ نیشانەدا

فاتیحایەك بخوینم

لە سەر - گلکۆ و ن - ه کە ی دایکم.

٩

سەرم لە منداڵدانی ئاگری و شاھۆتا گورراوە

دەستەکانم، لە سیروان و زریباردا

هەنگاوم لە پەنجە ی شەمالی کیلگە یەکی برسیتیدا

دەیشم

لە سینگی روونی هەرچی کانیاوتدا

من تەمی خەستە ی غوروورم

ئالامەتە بالای کلپەت

کێ ئەتوانی...

من...

ساتی...

جیاکاتەوہ...

لە تو...!

ئای - دایەگیان

کێ ئەتوانی؟

١٠

هه‌وره سپییه‌کان
پیغه‌مبه‌ری ته‌رپۆشی زه‌ریان
نامه‌ی وهرزی رابوون
بو ولاتی کانیاو ده‌هینن.

١١

لیره‌ وایه
من ده‌بی پیت نه‌گه‌م
کیژۆله‌ خه‌مباره‌که‌ی خیلێ تاسه
تۆ
ده‌توانی هه‌نگاو بنی؟
که‌پرێکم بو هه‌لبه‌ستوی
هه‌لاشی له‌ گو له‌ میلاقی
له‌ چلی ده‌رپحانی له‌ چنووری
دیواری له‌ جریوه‌ جریوی ده‌برینان
له‌ کسپه‌ی هه‌ناسه‌ی غه‌ریبه‌که‌ی شاره‌زووری^(١)

- قوریانی تۆزی ریگه‌تم نه‌ی بادی خوش مرور

نه‌ی په‌یکی شاره‌زا به‌ هه‌موو ده‌شتی شاره‌ زوور

له سەر دوندی سەفین و هەلگوردان
که دەروانیته دەشتی کاکێ به کاکێ
دەروانیته جەرگه‌ی کاره‌ساتی،

تۆ وەرە

با سەخه‌تی ئەو وەرزه شیتە‌ی له پێدایه
به‌ر له ماچی تۆ نامانگاتی.^(٢)

١٢

پراوپی به‌رامه‌ی ترسیکی ئاواره بوون
چاوی خه‌والووی شی‌عرت
بۆ ده‌ترسی؟!

ولاتی کورە قەرەج،

په‌له‌ هه‌وریکێ سه‌ره‌پۆی گۆرانی بیژە
تیکه‌ل به‌ خوینی زولالی خۆی ناکات

کۆیله‌تی خاک

بۆ دەترسى؟!

سەما دەگەل قەرەجدا ھەلتەگري

لە سەر يالى رەشەبا

رەشمال ھەلدەي

كۆچ دەگەل قەرەجدا

فیرت دەکا

بالی زيويینی بروسك دەستەمۆكەي،

- بۆ دەترسى؟!

دەستەكانت بیئە با ...

پۆلى خەلفە كچى بالدار
به سەر سەرمدا تىژ تىپەرىن،
رەوہ سىروویەكى شەكەت
به بەردەم گوندا
كۆچيان كرد

چ بى وەفان ئەم كۆچەريانە
دەگەل بەھار و تەمەن
دەدارەكانيان بەجى دىلن.

تو!

ئەرى تو!

لە نىشتمانى لاسارى چۆلەكەدا

بە جريوه بدوى،

من چوزانم يانى چى

نەھانەوہ

يە كجارى بوون

كۆچى دوايى

تەنيا بليسى چاوه روانى يە

ليى تيدەگا گيانم

وہك چۆن دوندى گريداغ

چاوه روانە

شەوى ئاراس بە بەرۆكيدا ھەلگەرى

چەپكە ماچيكي ليلى

بەديارى بو بەرى

وشە!

ئەى پىڭەمبەرە خائىنەكەى

سەردەمى ھەلچوون،

دەبى لە گرگانى چرىكەىەكدا

بتكەم بە خەلوز

تۆ

ھەرگىز بى زىاد و كەم

نابەىتە ولاتى شىعر

ئايەتى دەروون!

(٢)

١٦

روانین...

ههنگاو...

پڕیشکە بارانی دەم با- ن

هەر یەکە ی لە روخ شەقامی

لەبەر دەرکی

لە سەر شووشە پەنجەرە ی

[کپری خەونیکیدا

شەهید دەبن.

۱۷

چك

چك

چك هەردەپروا و دەپروا و دەپروا

كات ژمير

تۆش بە چ وازيکەوہ سەير دەکەي

لەو بەرزی ... بەرزی ... بەرزهوہ

۱۸

و

ە

ر

ە

خ

و

ا

ر

ئى سەيركە!

چ بەستەزمانە خىلقەت

لە پركەى تەنگى كاتدا لە داىك دەبى

بى نىشان

بى پىناسە،

لە پركەى تەنگى كات دا

هەلدەوهرى

بى ئەنوا، بى بىنەر.

۱۹

و

ە

ر

ە

خ

و

ا

ر !

من لەم ئاسمانە نەزمەدا ئۆقرە ناگرم

دەمەھوئى سەرى لە كاكەشانەكان دەم

ھەر دەمەھوئى

ھەلپريم

لە خولانەھەى ناو ئەم مەدارى تەقدیرەم

دلم

بۆ كەشایەكەى لە داىك نەبوو ھەلپەیەتى:

دەستم

بۆ گوشینی سیویك

لەو پەرى پاوانى بوونەوہ.

دەستەکانت

بaldariki ئەفسانەیین،

بڵەیی نەتوانن

لەم «ئەتۆم» ه تەنگەبەرە رزگارم کەن.

۲۰

گریان ئەلیی

ها ئەو ئەگریجەیی پەپوولەیی شەو

شەلالی رەهیلە بارانی تەزوو،

سووتان ئەلیی

ها ئەو شەپۆلانی جەستەیی حەلاج

بەسەر چلووکی گەرەو،

کرنۆش ئەلیی

ها ئەو ...

ئەیی چیت دەوی؟

بو پیم نالیی

تا گەیشتن بەو پەری تۆ

چەند بalm ریگە ماو؟!

بو پیم نالیی

چاوه کانت

له رهنگی بزۆزی کامه ئه فسانه دا

دین و ده چن

بو پیم نالیی؟!؟

٢١

چرکه یهك

ته نیا یهك چرکه خه و

مه چه کتم بو بکه به سه رین

با به سه ر په نجه کانم

کایه به و ئه ستیره چه په ساوانه بکه م،

با چرو بکا له ناخمد

خه ونی تیکه لیبوون

به به هه شتی

گه روکی روحي تو ...!

چم لی دهکەیی؟!
بالی پی هه لگرتووم ئەم تاسەیه
شیئتی کردووم
ئەم سنوورە دەسکردهی خۆت
ئەمە گر
ئەو تەغ
ئەو ئەژدەها
چم لی دهکەیی
ئیتەر بیدەنگ نابم
کات بەسەر قامکەکانم ئەنجن، ئەنجن دەکەم
یاخی دەبم لەم گالتهیهت
دانا مرکیم
تا کو ناخی
پشکۆی ماچی تۆ...

۲۳

بلى دەست راگرن
ليره نهم كوورژن تكايه
خوينى پيروزي من
به بالاي نهم خاكه غهريبه نه براوه

۲۴

ئىستا
دهتوانى بروى
له ههليكى ترا سهر دهيه وه
- نهى مردن - !؟

ئاخر ده بى بزانه
بو يه ك چركه
- تهنيا يه ك چركه -
ليك ده پچرى يان نا
نهم جه غزى هات و چويه؟

وشە!

ئەو پینغەمبەرە خائینەکەو

سەردەمی هەلچوون،

دەبێ لە گەرگانی چریکەیه کدا

بتکەم بە خەلوون

تۆ

هەرگیز بێ زیاد و کەم

نابەیتە وڵاتی شیعر

ئایەتی دەروون!

یادداشت (١)

تۆ هەر دەلیی باست ناکەم
باست ناکەم
کە چی شهوان
تا کوو بهیان
دەست له بهرویی
خەونەکانم هەلناگری.

یادداشت (٢)

ئەگەر شەقام

تۆزى دلداری زانیبا

ئەگەر شەقام

بیرەوهرى دلدارهکەى شهوانى خۆى

له بیرمابا،

ئىستا دەبوو

شەقامى هەرچى شارانه

دەگەل تۆدا ئاوارەبان.

یادداشت (٣)

باران ساردە و
شەوگەر لاسار،
دەوازیڤنە!
با سەرڤهوی بشکینم
لەژیر پیلووتا.

یادداشت (٤)

دایکم،
بۆ هەر ئاسمانیکی دیش
کۆچ بکا
دلی نایه
ژووری سهوزی خهونهکانم
به جی بیلی.

یادداشت (٥)

کانیاو ویستی
بالای به بالای تو بگری
بوو به رووبار،

وینەکه تم
له سهەر پیلووی رووبار نه خشانده
رووبار،
هینده له خۆبایی بوو
بوو به زهریا.

حه یرانی شهقامه که

به بهر چاوی شهقامی سام گهسته و
 منالانی بی زماندا هینایانن
 بال بهستراو
 چاو له توویی دهسمالیکدا گریډراو

هینایانن

نه یانزانی نه گهر شهقام
 شوین ههنگاوه کانیا نهداته دهس با و باران
 مناله کان وینه یان دهگرن
 «وینه» له بیری منالدا چرو دهکا
 «وینه» له بیری منالدا ده بی به ههیران.
 له دوا پوژ دا دهیلینه وه
 بو دار به دار و
 کولان به کولان.

کۆترەکانی وڵاتی من

کۆترەکانی وڵاتی من
 را نەهاتوون
 لە پەلکی گۆلە سیمانییەکان دا
 ئاو بخۆنەووە

ئەو کتییە بیەستن
 باسی سەوزەلانی و
 کانی و
 بەرامەیی لە خۆی تەرانددوووە!!

کۆترەکانی وڵاتی من
 هەر هیچ نەبێ
 دەنووک لە زامی یەکترا تەردەکەن.

w i
_ l _ a _ t

«من نامەهوی غەریبانە بژیم»

لە سەمای گەلایەکی وەر یودا دەدۆزمەو

نیشتمانیک بۆ - ژیان!

«من نامەهوی نا... بی ولات بمرم»

لە پیکەنینیکی منالانەتدا دەدۆزمەو

نیشتمانیک بۆ - مردن!

((غە ريب وه كوو فاك

ويزان وه كوو فؤه))

ئىستا - م

ميويههكي تفت و تاله

له زارمدا

ههنگاو هكانم

راكيش ... راكيش

له جانتاي ريگايهكي نابهدلا دزران

په نهجهكانم

لهوي

له گري و گهوي گولي مافورههيهكي وييرانا جي مان

«من... چیم بەسەرھات؟»

تۆ... چ زوو تۆرای

منالی! ئەی خوشکە کالەکەم؟!»

خاک و خۆل

ئامیزیکى دایکانەیه

لە بیرمدا شەپۆل دەدا

غوروروی کالی چرۆ

لە حەوشەى مانگەشەووە بانگم دەکا

«غەریبى تەمەن... خەریکە دەمکا

بە خەلۆوز.»

بمگەرینەو

لە ناو گەرەلاوژەى قاقاو

تۆپەلە بەفردا بمچینە!

بمگه پینه وه

له بی سنووری مانای سفره و کۆتره باریکه دا

بمنیژه

«خوشکه کاله کهم!»

گه ورهیی ئازاری ئەم دوورییه ت

پیر پیری کردووم.»

یادداشت (٦)

کلوو

کلوو

داده باری

به فر

تال

تال

داده وهری

مووی سه رم

تۆ بیر له دزیوی شهوی ده که یته وه

ژوره خه یاییه که ت جی ناهیلی

من بیر له پیروزی گولدانئ ده که مه وه

یه که م ماچی ئیمه ی

تیا ده گوری

یادداشت (٧)

لاسه شوپری بالهکی
چه پکی گولی شوپان و
ولاتیکی خه زالین.
چوله کەش
دارستانیک پر جریوه و
هیلا نه یه کی قشتیلانه
له سه ر چلووکی.

ئەى (من) چیت بۆ بهینم؟!

ئاوارەكەى ناو چریه زارى بى پەرو پۆم،

چیت بۆ بهینم:

له سەرشانى خهياڵىكى ويران

[هیلانەیهك و

له دەستە بچكۆلهكانى تۆشدا

تەنیا

نامەیهك

شك دەبەم

کاروانیک سوور لە سەر ری

بە دەم یای ئەم رینگە لیلەو

وەرز وەختە سپی سپی بکات

سەر و پرچی

درهنگه!

میراتگری رینگە هەتاو و رووبارە - کاروان -

تێ ناگات لەزمانی پسکی هەنگاوی من و تۆ

درهنگه!

خەو - میوانی ناوختی بێ مەنزە

- ئیمەش - سیاسەتەمداری حیزبی عەشقیکی سەرپرۆ

خەو - کۆت و بەندی مانەوێهکی بۆگەنە - بیخە پشت

[گۆی!]

ئیمەش ...

بو چی دهگری؟!؟

بو کوئی ئاور دهدهيتهوه؟!؟

رابردوو نهههلمان دهگری بمانبا

نه شوین ههنگاوی ئیمه دهدهوتهوه

بی به دووماندا

رابردوو - لهدهیراوی دوینی و پیڕیدا نهبی ناژی

من و تو

له ولاتی سبهینیدا نهبی ناروین.

مهترسه!

كهدهریاز بین له چل پلهی عومام

ئهو بهر چرپهگای په‌ریانی

رووت و قووتی ناو ئه‌فسانه‌كانه،

ئهبهر هه‌وارگه‌ی خیلێ به‌یان و تریقه‌یه.

كوپانی وی

به سوژی شیعر و سازی هه‌ره‌س بلووغ ده‌بن،

کچانی وی

بەدەم گارەگاری شەمال و

بلویری چەکەوێ دادە نیین بناخەیی مەمک.

شەپۆل دەدا شەپۆل

بێدەنگ ... بێدەنگ دەنازۆی.

میراتگری تاقانەیی زەمانە و

دانە ... دانە

دادەپژیی بە دویدا روژانی تەمەن.

دەنازۆی دەنازۆی

کاروانیک لەهەزاران (من) و

هەزاران و یەک (ئەتۆ)

« کاروانیک سوور لەسەر ری »

6349 (۵ شەممە کاتژمێر ۱۰/۵)

.6

.3

.4

.9

- ئەلۆ!

- ئەلۆ فەرموو!

- سلاو ئەه یار

- سلاو هاوڕێ چۆنی؟

- چۆن؟!

لێئێ لێئێ

بە رەنگی نیشتمانی ویلی پەپوولە پاییزە

روونی روونم

له چهشنى رۆحى دىلى دەست كىنگەى - باران.

راچه نیوم له فرکهى بالى بالدارىك

- چ بالدارىكه هاوړى

وا ههوالى ترسى پژاندوو له دەنگت؟!

- نازانم،

هەر ئەوەندە

خەونى وەرزی لىك داپرانم ئەبىنى

له دوادواى قەتارەيهكى سپىدا

جەستەى به دەم بالەكانىيهوه ئەكشا

- بالدارىك له رەنگى نىشتمانى مە-

رۆحىشى له ئاوردانەوهى سات به ساتى

ئەم درەنگە پايىزەدا، هەنىسكى ئەدا.

□ ۲

- ئەلۆ!

- بەلئى شىرىن،

- له كۆپوه دەدوئى

دەنگت ... کالی ... کاله؟

- لیڤهه سیۆی

له نیوان چهزی مانهوه و

راکیش راکیشی فرینیکی کۆچاویدا،

لیڤهه

له سهه ریژگهه

مالاوییه کوتوپرهکانی کارهساتدا

بالّ به بالی خورپهیهکی بیّ ولات

ههه دهکشیم و

ههه نیسک ئەدهم

ههه نیسک ئەدهم.

لییره دئەم ناکریتەوه

بیره وهەری: شه وه زهنگ

ئیسنا: ژووری بارووت و دوویشک،

سبهینی: کۆلانیکی تهنگه بهره

شانه کانی پیا ناچی،

مانگ: ماچیکی تالی خویناوییه

به سه رومه تی ساردی په نجه ره وه

○○○

دادەنيشم لە رۆخ ئەم ھەناسە ھەتيوھمدا

با - لك و پۆيم دەلاژيني

شەپۆل - خاك و خويني جەستەم دەشواتەوھ و

لييل تر دەبي

تۆ بير لە من دەكەيتەوھ

كە خەريكم حكومەت دەكەم

بە سەر سيپەري خۆمدا!

با بير لە زناريك دەكاتەوھ

رايبژيني

چۆم

بير لە ترۆپكيك،

رايبمووسي.

لە نيوان سيپەري خۆم و خۆتدا

نارنجوكيک چاوي كينه ي چرە،

لە نيوان دل - ي من و پەنجە - ي تۆدا

شمشيريك راکشاوھ.

ليره دلەم ناکریتەوھ

ھەنگاو ... ھەنگاو ... ريگە دەمپري

کچیکى سیمانی چا و حیزه - شه قام،

سەر دەردینی

له بووتیکی کرپوه و دووکه لهوه

دهست له گهردنم دهکا

ریکم دهگوشی توند توند،

من - ته نیا باسی دلشکاوی خومی بو دهگپر مهوه

ئهو - پیده که نی قا قا قا .

هه ناسه ی

ههنگوینی ترین ژه هری ئەم غه ری بیه

ددانه کانی

دلۆقان ترین چه قو .

دیم په ژاره م هه لده که نم

له سهر بهردیک

باران دهیشواته وه و

ناوی ده نی «گورستانی جندوکه»

سهرم ده نی مه سهر سینگی بناریک

گویی له ترپه ی دلی شه هید بگرم

برووسك سه‌مای تیا ده‌كاو
ده‌یكا به‌خه‌ لۆوز

جاریك

ته‌نیا جاریك

دایكم ماچ كرد

شه‌قام بوو به‌ گورگ

بوو به‌ گلکۆی ماچی من و

ده‌سته‌ سپیكانی ئەو.

ره‌نگه‌ ئەگه‌ر بشلیم «خۆشم ده‌وی»

بین به‌ گۆیما بچریینن:

«ده‌زگیرانه‌ چاو ره‌شه‌كه‌ت

بالای به‌رزه‌ ... به‌رز به‌رز

به‌قه‌ت داره‌ مه‌یته‌كه‌ی

سبه‌ینی به‌یانی زووی تۆ...»

په‌رده‌ی ئەم ژوو‌ره‌ گریاوهم لامه‌ده‌!

له‌وه‌ تاریكترم

پيڭكە نينت دامبگيرسيئي.

لي گهري!

با نه ژاكي ناھوميديم

تەنيا بۆ يەك «سالو».

بۆ يەك «چوئي».

من بير له دارماني ئەنديشە

بير له دارزاني ئەستووني جەستەم

دەكەمەوہ

تۆ

لەمنيكي سەوزي سەوز

لە بزەيەكي ميلاقەيي

لە وشەيەكي

ئازادي

بەرپەنجەرە دەرواني.

(بيدەنگي)

- بۆ بێدەنگ بووی؟!

....+

- بۆ بێدەنگ بووی!!!؟

+ ه ... خخخخهريك بووم

ئاوارەیی گەلایەکم دەخویندەوه

له مەندی چاوهکانی

تۆدا

که

با -

ئەبێرد

تۆ بۆ ناسرەوی؟!

دەفتەری یادداشتهکەم بۆ وا دەپشکنی

ئەوهتا

له بیلبیلەیی چاوی منا غەم دایگرتوووه

ئەو پەریەیی خوشتەرم دەوی له تۆ

تەم دایگرتوووه

ئەو ولاتە چاوپرەشەیی

دەمەهە وی بچم

خۆمی تیا وێران بکەم

لېرە دلم ناکریتەوہ

سەرم تەراوی سالی

«چۆلەكە كوژرانەكەیه»

یاغی ترە

لە دان

لە ئاو

لە حەسانەوہی سەرم ھەوری شانی تۆ

لېرە دلم ناکریتەوہ

پینووسیک و

ھەگبەیهك شیعرى شیرکوۆ بیكەس و

لە چکەیهکت

بوۆ نامە قاچاغەکانم

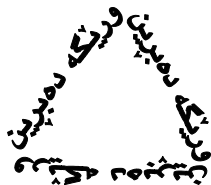
کات: درەنگە

ریگە: دوورە

بی تیشوو ناژی ریپوار

یادداشت (٨)

چاوم پیت دەکهوی
 له گارجیکی گهوره ی ئەم غوربه تیه دا،
 ئەمجاره یان
 تو ی و
 تاراکه ت و کولی شیعر و — ئەمن
 ئەمجاره یان
 منم و
 زامه کانم و ئوتوبووس و — بوومه لیل
 دهستت دهگرم
 و
 ری دهکهوین

یادداشت(٩)

تۆ منت خوۆش ئەوی و

من ...

هه‌لۆش چیاى خوۆش ئەوی و

چیا ...

شه‌هیدیش خاکی خوۆش ئەوی و

خاک ...

بارانیش تۆی خوۆش ئەوی و

تۆش

ئەمن

ئەمەیه رازی نەبرانەوهی مەنزومەهێ عەشقیینیمان.

يادداشت(١٠)

بزهى لهبىر ده چيته وه

- چرۆ

په پرووپۆي هه لده وه رى

- زه مان

نوقم ده بى له تراويلكه ي وشه دا

- نه من

باسم بۆ بکه!

چيه رازى حكومه تى

- نيگات

بۆهاوڕیم محەمەد ئەحمەدی و خەونەکانی

چەمەپرای هەلچوونیکە خاک

لە بزەتدا لەنجە دەنوینی گۆلی گەنم
نەرەوتی ملۆدی با دەزانی و
نەگارەگاری وەرزی بەسەرچوون دەناسی
نازانم چۆنت بدوینم
لەخەوی کریشەیی کراسەکەتدا

خاک

چەمەپرای هەلچوونیکە - وەك پتی خوین
نە زمانی برسیتی ئەزانی و
نە رینووسی شەتاو
نازانم چۆنت راژینم
نازانم نا!

... ئاسمانی چی؟!
 تۆ ریکەوت هەلیگرتووی
 تا لەرکە ی چاوەرەشەکانی خۆتا
 هەر هەلفرین و کچی نی خۆت لە تەنیا ییت بەالی نی
 یەقینی چی؟!
 گومان کۆماری دیکتاتۆری لەدایک بوونی تۆیە
 هیچ ...
 هیچ کلاو کوورە یەک
 لە جوغرافیای شیت و شووری قژتدا
 هیلانە یەک شک نابا
 هەرگیزا و هەرگیز.
 ئاااای
 ئەمە سەرەتایە یان کۆتایی
 ئەو ناوزینگدانی سالی گەنمە یان
 عەشقی نی دووکەلی سەردەم
 تۆ
 چەندە
 شیوہی نەینی ئەدەی!!

close up

□

- بە روخسەت!

- بۆ کوێ ئەچی؟ تازە خەریکە تینوئیتیم پێ بگا

- ئاخەر لە چاوەپروانی منا ئیواران

رینگاکان ئەبن بە گورگ

- مەترسە

گورگەکان زوو پێر دەبن!

» بی قە رازی لە ئەبە ئە کا نە رە نە رە

تو لە چکە کە ت دە کە یە وە

رە شە بایە ک مە لده کاتی،

نوقمی که زو دە بین و نوقمی رە نا رە ئای ترسە

تو لە چکە کەت با ئە بیا و ...

من پە ئه کانم.

هه لده وه رن کلوو ... کلوو ...

وه ک ئورپه به کى په یتوکه»

[close up]

- روخسەت

- مەرۆ ... ئەترسم لەم چاوەروانییە درێژەدا ... [شەو ئەبارى بە رەهیلە]
رینگان بىن بەگورگ

[شەو ئەبارى رۆندک]

[رۆندک]

- کات درەنگە ئەبى پرۆم

[دەگەل هەنيسک به هەنيسکى]

هەنگاوهکانى تۆدا

[دا ئەبارى شەوهزەنگ]

- مائناوا!

[تەنياييم شەلالى لوورەى]

[رێژنەیهکی سوور ئەبى]

- مائناوا

- مائناوا ... رووناکی دیدەم

مائناوا

نامەکانم بدهن به ئاگر بۆم دینى

له یلاگیان!

چەند رۆژیکە ئاژاوەیەك هەلیگرتووم
 برووسکی حیلە و کۆرژنیتی له سەرمدا
 خۆنە ناوی خۆییم پێ دەلی
 نە نیشانەیهکی دەزانم بۆتانی بنووسم
 ئیتر ئەوانامانەى بۆم دەنووسن
 ئادریسیان ناوی
 بیدەن به گر بۆم دەهینى

له یلا!

په نجه ره!

فەوزىيە!

رامان!

گویتان لیمه؟

ئادریسیان ناوی نا ...

ئاژاوهیهك هه‌لگیرتووم

به‌گرفه‌گرف

به‌رهو ژووریکی بیپره‌نگی ره‌نگ

نه‌ده‌رگا‌که‌ی ژوماره‌ی له‌سه‌ره

نه‌کو‌لان‌ه‌که‌ی ناسناو و

نه‌شاره‌که‌ی سه‌ر و شوینیکی هه‌یه.

بی‌ده‌ن به - گپ

بی‌ده‌ن به - تیا‌چوون

بو‌م ده‌هینی.

هەموو شتێك ... هێچ

شارێك دەنووسمەو

خانوو بە خانوو

سلاو بە سلاو

ئەیسووتینم

باخێك دەكێشمەو

دار بە دار و

جریو بە جریو

ئەیدرینم

«شێعریك» دەهۆنمەو

پیت بە پیت و

«خۆم بە خۆم»

ئەیمرینم

یادداشت(١١)

رهوتی تو له درێژترین نامۆیی دا و
پژانی من له نووتەك ترین ئاوردانەوه دا

- له بیرته چ شهویك بوو کلاو کوورەیهکی

[ماندوو]

به رهوتی ئەم هه مووه پیکه نینه تدا

[رابوارد]

- نا ... رهنگه ئەو شهوه ئیدی له شهوژمیری

هیچ سالیکیدا نه مایی ...

میوانی گۆله سیمانیه کانم

دهنووک تهپر دهکهم له په لکیان دا

(تۆ! ڤه سووری سوور ...)

لهنجته ههله دهپرویی له گژهبای ئەم شهقامه دا

(ڤه نووتهك ئەم شهقامه ڤه نووتهك)

- لهبیرته چ شهویك بوو ...!

- پییم گوتی! رهنگه ئەو شهوه

له شهو ژمییری ...!

ئاخ نه کلاو کوورپهیهك رادهبووری تازه

نه پییکه نینیك دهرسکیتهوه بو ههلوهرین

جاریکی تر.

یادداشت (١٢)

ئەى بەیدەستىرىن رەنگى گولالەى ...

نا نا] ببوورن ...

ئەى وریشەى پەیتووگەترین پیکەنى ...

نا نا نا (ئەمجارەش ...)

ئەى مزرترین و بلوورین یەزدانى ژوور ...

ئەههه ه

ئەى تۆ!

تۆ ئەلیم تۆ!!

چەتری سپی، سەعاتی سییتی زین

کیفی شان و قژ و کەوشی تۆزاوی خۆت!

«زۆر ئەترسم ئیوارەیهک

لەشەقامیکی پرله هاتو چۆدا ونت بکهەم»

- سەردان -

زەنا زەنای چ ترسیکی ئالۆز

له غەریبیت دا

مەرگیکی چەند سادە - چەند سادە

له کۆچا و کۆچتدا

(چەند سادە - چەند سادە)

ئەمەوپیست بە سەر داروخانت دا بیارم)

بەلام!

کە سەرما دی و

سەر بە ماله و مالی روژەکانت دا دەکا

نەدار وەرزیك دیتە دواوه و

نە تۆش سەوز دەبییهوه تازە.

- بە کول دەگریم و هیچی تر ... -

چ له پر رووی دا

گووران و بالیان گرت و جییان هیشتی

سالەکانت

چ له پر رووی دا
به‌ر له وهی گه‌لایه‌ک چرته بکا
ئاوا منالانه پیر هه‌لگه‌پرای.

□

ئاااخ

که سه‌رما دی
سه‌ر به ماله و مالی روژه‌کانت دا ده‌کا
ئیتنه دار وهرزیک دیتته دواوه و
نه تۆش سه‌وز ده‌بیه‌وه ...

تا هه‌لچوونی زام ... تا مانگه‌شه‌و

ته‌ی هه‌توانی نیانی زیویین
ریگه‌ ده‌رناکه‌ی نا
که‌می خوارتر
که‌ماری چپی سه‌رده‌م و
باده‌وه‌ی دووکه‌له
هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌هه
هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌هه
هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌هه
هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌هه
هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌هه‌هه

سەفەر

تۆ رویشتی

منی هەموو ئیواران ساڤو

رووت رووت رووتی کردمەوه

تەنیا یی

بارانیك شووردیهوه

دوور

بایهك شه مزاندتی

غەریب

توله رییهك تیئت ئالا

(نازانم چۆن

گه پرایهوه

پر مهراقی هه موو شتیك له نویوه

گوتمان:

دەفتەری یادداشتی روژانەیی تۆ

پەرپەر لە من

دوور غەریب نازانم چۆن،

بە جیما تۆیەك لە من

منی تەنیا تر

تەنیا ترین

٨٠/١/٢ - بوکان

پێرست:

٥	باره سیۆ باری کرد له شاره کە ی هه له بجه
٨	کۆچه ریانه
٢٣	یادداشت ١-
٢٤	یادداشت ٢-
٣٥	یادداشت ٣-
٣٦	یادداشت ٤-
٣٧	یادداشت ٥-
٣٨	حهیرانی شه قامه که
٣٩	کۆتره کانی ولاتی من
٤٠	$wi - l - a - t$
٤١	غهریب وه کوو خاک - ویران وه کوو خۆم
٤٤	یادداشت ٦-
٤٥	یادداشت ٧-
٤٧	کاروانیک سوور له سه ره ی
٥٠	٦٣٤٩
٥٣	لیره دلم ناکریته وه
٦١	یادداشت ٨
٦٢	یادداشت ٩
٦٣	یادداشت ١٠
٦٤	چه مه رای هه لچوونیکه خاک
٦٦	close up
٦٨	نامه کاتم بدهن به ناگر بۆم دینی
٧٠	هه مو شتیك هی چ
٧١	یادداشت ١١-
٧٣	یادداشت ١٢-
٧٥	سهردان
٧٧	تا هه لچونی زام تا مانگه شه و
٧٨	سه فهر

فرمیسکه شههیدهکان
گۆرانیه غهریبهکانی دایکم
چاوه رهشهکانی فهوزیهی دلدارم
ئههه ناسانهیان
پیشکەشی
من
کرد